

IKASKETEN GIDALIBURUA

DERRIGORREZKO
BIGARREN
HEZKUNTZA

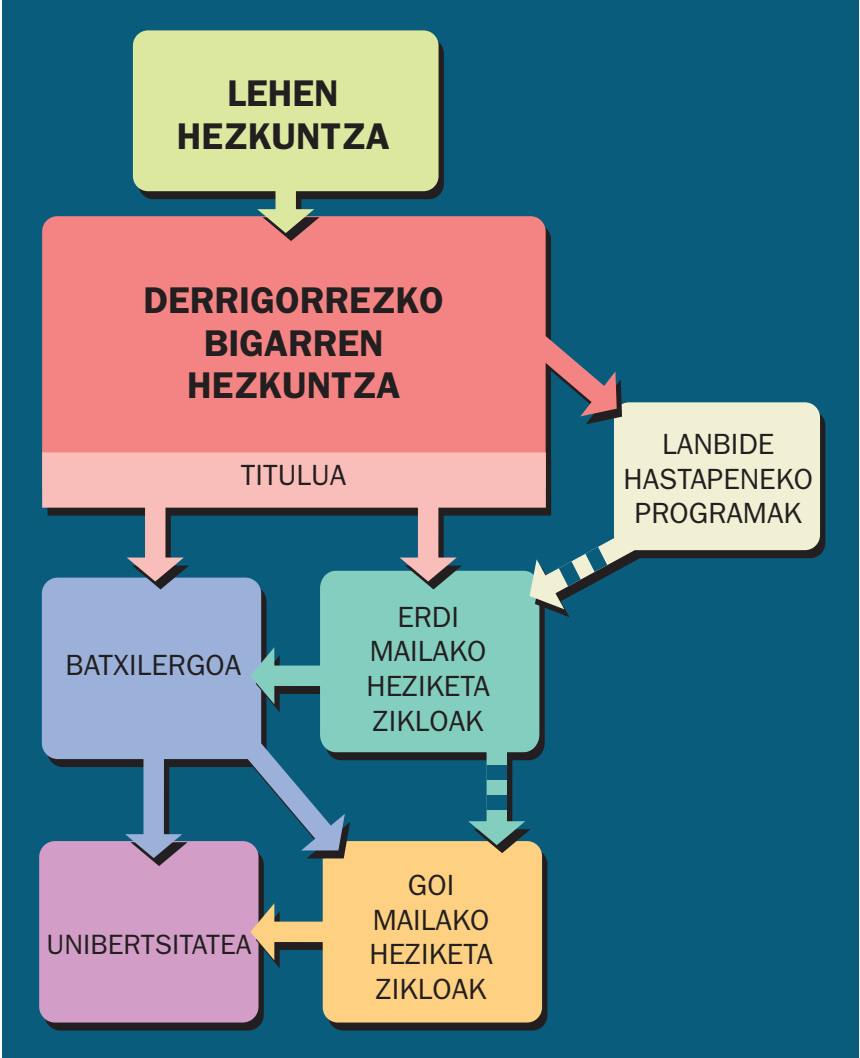
DBH, hezkuntzako beste etapa bat

Lehen Hezkuntza bukatu ondoren, Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza (DBH) egiten hasiko zara. Osozara, lau (4) kurtso ditu.

DBH egiten hasiko zara 12 urte betetzen dituzun urtean eta 15 urte beteak dituzula bukatuko duzu.

DBH hezkuntza sisteman

Zer ikas dezaket DBHn?

Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzak, oro har, kulturaren oinarriko osagaiak eskaini beharko dizkizu eta horrekin batera prestakuntza emango dizu edozein herritarren modura eskubideez baliatzeko eta beharkizunak betetzeko, bizitza aktibora igarotzeko, eta erdi mailako berariazko lanbide heziketa edo batxilergoa egiteko.

DBHk lagundu beharko dizu prestakuntza integrala jasotzen; horretarako, zeure burua garatzeko gaitasun eta trebetasun orokor batzuk landuko dituzu esparru hauetan:

- jakintzen eskuratzea
- zeure gorputzaren garapena eta koordinazioa
- giza eta adimen heldutasuna
- pertsonen arteko harremanak
- gizarteratzea

Etapa honetan prestakuntza oinarri zabala eskuratuko duzu, hain zuzen ere arestion aipatu ditugun gaitasunak eta trebetasunak garatzen eta praktikan jartzen lagunduko dizutenak.

Ikasketa arloak eta ordutegiak

Etapan honetan **lau ikasturte** daude eta horietan **jakintza arloak** eta **irakasgaiak** ikasten dira.

HIZKUNTZA EREDUAK

DBHko arloak eta irakasgaiak eredu hauetan ikas ditzakezu:

G eredia (gaztelania hutsez)

D eredia (euskaraz)

A eredia (gaztelaniaz, Euskal Hizkuntza eta Literatura arloa (3 ordukoa) barne)

ORDUTEGIAK

Asteko eskola ordutegia hau da: **29** irakaste saio eta tutoretza saio bat.

Esan dugu DBHk lau kurtso dituela; kurtso horietan irakasgai batzuk nahitaezkoak dira eta beste batzuk aukerakoak.

$$\begin{array}{ccccccc} \mathbf{G} & & \mathbf{26} & + & \mathbf{3} & + & \mathbf{1} \\ \text{eredua} & & \text{ordu} & & \text{ordu} & & \text{tutoretzakoa} \\ & & \text{nahitaezkoak} & & \text{aukerakoak} & & \end{array}$$

$$\begin{array}{ccccccc} \mathbf{D} & & \mathbf{27} & + & \mathbf{2} & + & \mathbf{1} \\ \text{eredua} & & \text{ordu} & & \text{ordu} & & \text{tutoretzakoa} \\ & & \text{nahitaezkoak} & & \text{aukerakoak} & & \end{array}$$

- G eta A ereduak batera ematen dituzten ikastetxeetan, A ereduko Euskara irakasgaiak aukerako ikasgaiari dagozkion orduetan emanen da.
- Ikastetxe batean D ereduarekin batera A eredia ematen denean, A eredu horrek D ereduaren ordu antolamendu berbera izanen du.

$$\begin{array}{ccccccc} \mathbf{A} & & \mathbf{26} & + & \mathbf{3} & + & \mathbf{1} \\ \text{eredua} & & \text{nahitaezkoak} & & \text{Euskal} & & \text{tutoretzakoa} \\ & & & & \text{Hizkuntza} & & \\ & & & & \text{eta Literatura} & & \end{array}$$

$$\begin{array}{ccccccc} \mathbf{A} & & \mathbf{27} & + & \mathbf{2} & + & \mathbf{1} \\ \text{eredua} & & \text{nahitaezkoak} & & \text{aukerakoak} & & \text{tutoretzakoa} \end{array}$$

Oharra: datu hauek lehen hiru kurtsoetarako balio dute. **4. kurtso**ko ordutegirako, aldiz, ikus hurrengo laukia.

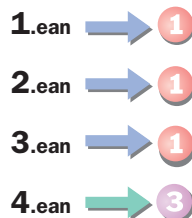
NAHITAEZKO ARLOAK / IRAKASGAIAK	KURTSOAK							
	GAZTELANIA (G EREDUA)				EUSKARA (D EREDUA)			
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
Natur Zientziak, Biologia eta Geologia, Fisika eta Kimika	3	3	4		3	3	3	
Gizarte Zientziak, Geografia eta Historia	3	3	3	3	3	3	3	3
Matematika*	4	3	4	4	4	4	4	3
Gaztelania eta Literatura	4	4	4	4	3	3	3	3
Euskal Hizkuntza eta Literatura (A eta D ereduak)					3	3	3	3
Atzerriko Hizkuntza	3	3	3	3	3	3	3	3
Gorputz Hezkuntza	2	2	2	2	2	2	2	2
Teknologia	2	3			2	2		
Musika	3		2		2		2	
Plastika eta Ikus-hezkuntza		3	2			2	2	
Erljioa / H.J.A.**	2	2	2	2	2	2	2	2
Etika				2				2
AUKERAKOA	3	3	3	9	2	2	2	8
TUTORETZA	1	1	1	1	1	1	1	1
ASTEKO ORDUAK, GUZTIRA	30	30	30	30	30	30	30	30

* Ikastetxeek **4. kurtsoan** Matematika irakasgaia bi modutan eman dezakete: Matematika A eta Matematika B. Horietako bakoitza ondorengo ikasketa mota ezberdinetara bideraturik dago. Komeni da zeure ikastetxean galdetzea eta horren gaineko informazio zabalagoa jasotzea.

** Erljioa arloa nahitaezkoa da zeure gurasoek edo tutoreek hala eskatzen badute. Horrelakorik egiten ez badute, Hezkuntza Jarduera Antolatua (HJA) hartu beharko duzu.

Aukerako irakasgaiak

Bigarren Hezkuntzako ikastetxeek, nahitaezko irakasgaietaz gain, beste irakasgai batzuk eskaintzen dituzte. **Aukerako irakasgaiak** dira; **1. 2. eta 3. kurtsoetan bakarra aukera dezakezu** eta **4.ean, aldiz, hiru.**

Aukerako irakasgaiak helburu hauek dituzte:

- Zuk zeuk dituzun asmo edo beharrei erantzutea, adibidez, atzerriko bigarren hizkuntza bat ikastea edo bereziki gustuko duzun arlo bat ikasi eta sakontzea.
- Arloen eta irakasgaien ezagutza handitzea, prestakuntza eta lan aldetik zure etorkizuna bideratzeko balioko duten erabakiak errazago har ditzazun.
- Geroago egin ditzakezun ikasketetarako prestakuntza zabaldu eta hobetzea.

Kurtso bakoitzean aukerako irakasgaiak hautatzeko orduan, ondoko lauki honetan agertzen dena kontuan izan beharko duzu.

1º KURTSOA

Ikasgaiak

HAUETATIK BAT AUKERATZEKO:

- Atzerriko Bigarren Hizkuntza
- Oinarrizko Matematika
- Literatur sorkuntza

2. KURTSOA

Ikasgaiak

HAUETATIK BAT AUKERATZEKO:

- Atzerriko Bigarren Hizkuntza
- Matematika sakontzen
- Oinarrizko hizkuntza trebetasunak

3. KURTSOA

Ikasgaiak

HAUETATIK BAT AUKERATZEKO:

- Atzerriko Bigarren Hizkuntza
- Teknologia
- Kultura Klasikoa

4º CURSO

Ikasgaiak

HAUETATIK BAT AUKERATZEKO:

- Atzerriko Bigarren Hizkuntza
- Plastika eta ikus-hezkuntza
- Musika
- Informatika
- Zure ikastetxeak diseinaturiko bat
- Teknologia (Zientzia eta Teknologia aukerako ikasleentzat)
- Literatura Unibertsala (Giza Zientziak eta Sozioekonomia aukerako ikasleentzat izan ezik)
- Kultura Klasikoa B (Giza Zientziak eta Sociekonomia aukerako ikasleentzat izan ezik)
- Giza Zientziak eta Sozioekonomia aukerako ikasleek aukera honetako hirugarrena ere aukeratu ahal izanen dute.

Aukerak

HAUETATIK BAT AUKERATZEKO:

Giza zientziak eta Sozioekonomia aukera

HAUETATIK BI AUKERATZEKO:

- Kultura klasikoa B
- Literatura Unibertsala
- Geografia Ekonomikoa

Zientzia eta Teknologia aukera

- Biologia eta Geologia
- Fisika eta kimika

Aukera praktikoa-oinarrizko prestakuntza

- Teknologia
- Lanbide hastapena-helduarora igarotzea

G-A ereduko ikastetxeetan A ereduko ikasleek aukerako ikasgaiari dagozkion orduetan emanen dute Euskal Hizkuntza eta Literatura ikasgaia.

DBHko 4. kurtsoa, oso urrats garrantzitsua

DBH ikasten hasten zarenean, konturatuko zara lehenengo kurtсотik beretik hasita zenbait irakasgai aukeratu eta ikasteko aukera izanen duzula. Horren helburua da pixkana-pixkana zuk zeuk ezagutzea zein diren zure lehentasunak eta zuk zeuk zeure erabakiak hartzea. Kontuan izan hautatzen dituzun aukerako irakasgai horiek argibideren bat eskain diezazuketela etorkizunean lanbidea aukeratzeko orduan.

3. kurtsoa bukatzearekin batera **4. kurtsoan ikasi beharko dituzun aukerako hiru irakasgaiak** hautatu beharko dituzu. Oso erabaki garrantzitsua denez, hartu denbora eta hausnartu; horretarako, zeure gurasoen eta tutoreen laguntza izan dezakezu.

Ikastetxe bakoitzak, bere ikasle kopuruaren eta egituraren arabera, aukerako irakasgaiak hautatzeko orduan aukera desberdinak eskain diezazkizuke.

Hartu dituzun irakasgaiak edozein izanik ere, gaituz gero, Bigarren Hezkuntzako Graduatu titulua erdietsiko duzu. Ondoren Batxilergoa edo Erdi Mailako Lanbide Heziketako Zikloak ikas ditzakezu.

Kontuan izan zeure Ikastetxeak eskainiko dizun aukerak lehentasunez halako Batxilergo modalitate baterako edo Erdi Mailako Berariazko Lanbide Heziketako Zikloen multzo baterako presatuko zaituela.

Beraz, erabaki aurretik argibideak eskatu.

4.

Ikasleen aniztasunari erantzutea

Denak ez gara berdinak eta ikasteko gaitasunak ere nork geureak ditugu. Horregatik DBH ematen duten ikastetxeek jarraipen talde espezializatua izaten dute -irakaslez eta orientatzailez osatua- ikasle bakoitzari berariazko jarraipena egin eta egoera bakoitzerako behar den moduko lan plana ezartzeko, horrela ikasleek etapako helburu orokorrak iritsi eta hortaz titulua eskuratu dezaten.

Ikastetxe bakoitzeko tutore eta orientatzaileek ezarriko dute zer neurri behar diren kasuan kasuan: erreformatuak eta laguntzak, curriculum egokitzapenak, berariazko taldekatzeak enborreko arloetan, curriculum egokituko unitateak edo beste.

Ebaluazioa

Ebaluazioaren bidez irakasle taldeak zure bilakaera balioesten du: zenbat ezagupen zeureganatu dituzun irakasgai bakoitzean eta zenbateraino iritsi dituzun berriazko helburuak.

Ikasturtean zehar hiru ebaluazio izanen dira, hiruhilekoan bat. Horrez gain, hasiera ebaluazio bat izanen da, ikasketa problemarik izaten bada hari antz emateko eta lehenbailehen erremedio jartzeko.

Ebaluazioa irakasgai bakoitzeko kalifikazio batean gauzatzen da, eta bai ohar sail batean ere. **Kalifikazioak** zure ezagupen eta gaitasunak balioesten ditu; kalifikazio eskala honako hau da:

- Ez-nahikoa: 0, 1, 2, 3 eta 4
- Nahikoa: 5
- Ongi: 6
- Oso ongi: 7 eta 8
- Bikain: 9 eta 10

Ikasturte bukaeran irakasgai batean 10 bat ateratzen baduzu, aukera izanen duzu Ohorezko Aipamena izateko.

Oharrek adierazten dute zer jarrera duzun irakasgaien aurrean: zer interes agertzen duzun, zenbat saiatzen zaren, zer errendimendu duzun eta abar.

Horren emaitza kalifikazio boletinaren bidez ematen zaio aditzera familiarari. Bertan kalifikazioak ageri dira letrarekin eta zenbakiarekin idatziak.

Azken ebaluazioa ebaluazio prozesu etengabearen emaitza izanen da eta bertan azken kalifikazioak erabakiko dira, Azken ebaluazioak ikasturte bakoitza amaitzen denean egingen dira, ekainean.

Iraileko azterketak: irakasgai bat gainditu gabe utzi baduzu, beste aukera bat duzu iraileko azterketetan, ikasturte berria hasi aurretik.

Hurrengo kurtsora igarotzea eta kurtso berean gelditzea

Azken ebaluazioek balio dute irakasle taldeak zure jakintza maila eta bilakaera balioetsi ondoren erabakia har dezan. Kontuan hartu behar duzu bi irakasgai baino gehiago gainditu gabe utzi badituzu.

Bi irakasgai baino gehiago gainditu gabe utziz gero, kurtso osoa errepikatu beharko duzu.

Kurtso bakoitza behin errepikatu ahalko duzu.

Iraileko azterketak egin ondoren irakasgai bat edo bi gainditu gabe utzi baduzu, hurrengo kurtsora igaro ahalko zara irakasgai horiek zintzilik dituzula. Irakasle taldeak lagunduko dizu ekaineko ebaluazioa gaindituzun. Gainditzen ez badituzu irailean egin beharko duzu azterketa.

Titulazioa

DBHko 4. kurtsoa bukatu ondoren, etapako helburuak erdietsi badituzu, **Bigarren Hezkuntzako Graduatu** titulua jasoko duzu. Titulu horrek balioko dizu Batxilergoa edo Erdi Mailako Lanbide Heziketako Zikloak ikasten hasteko.

Oso komenigarria da zeure gurasoek eta zuk zeuk Bigarren Hezkuntzako Graduatu tituluarekin batera emango dizkizuten orientabideak egoki balioztatzea, erabakirik zuzenena har dezazun.

DBHk ezarri helburuak lortu ez badituzu eta, ondorioz, titulurik lortu ez baduzu, lasai, ikasten edo zeure burua prestatzen segitzeko beste bide batzuk badituzu; horiexek berak dira hurrengo atalean agertuko dizkizugunak.

*Bigarren
Hezkuntzako
Graduatua*

Eta DBH bukatu ondoren, zer egin dezaket?

Behin DBH bukatu ondoren, “Bigarren Hezkuntzako Graduatu Titulua” lortzen baduzu edo titulu hori lortu gabe, bi aukera izanzen dituzu:

- Zeure prestakuntzarekin segitzea.
- Lana bilatu eta lanean hastea.

Ikasten segitu nahi baduzu, komeni da halako edo bestelako espezialitateko prestakuntza egingo duzunez, faktore hauek kontuan izatea:

- Zein ikasketa mota gustuko duzun eta zein diren zure **lehentasunak**.
- Etorkizunean **zein lanbidetan** aritzea gustatuko litzazukeen.
- Zure **gaitasun eta trebetasunen** garapen maila.
- Zure **ikastetxeko orientatzailearen** aholku espezializatua.
- Zeure **irakasleen eta familiakoen** kontseiluak.

Hori guztia abiapuntu harturik, Araubide Orokorreko Ikasketen barnean, hauek dituzu zeure prestakuntzarekin segitzeko bideak.

Bigarren Hezkuntzako Graduatutitulua lortu baduzu

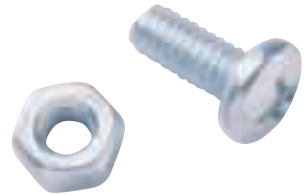
ERDI MAILAKO LANBIDE HEZIKETAKO ZIKLOAK

Lanbide heziketa zabala eta osoa da (urte bat edo biko); **“Teknikari”** titulua lor dezakezu zuk zeuk aukeratu espezialitatean. Hala eginez gero, zure lanbidearen inguruko ikuspegi zabala izanen duzu, kualifikazio hobea eskuratuko duzu –bai lan egin nahi baduzu, bai goi mailako prestakuntza izan nahi baduzu– eta lana errazago aurkituko duzu.

Erdi Mailako Lanbide Heziketako Zikloek (ziklo bakoitza lanbide arlo batekin lotuta dago) *lanbide moduluak* dituzte eta moduluetan eduki teorikoak eta praktikokoak sartzen dira. Ziklo bakoitzean *Lantokiko Prestakuntza* izeneko moduluak sartzen da, zuk zein lanbide arlo aukeratu, horretako enpresa batean zeure ikasketak osatzeko laguntza emango dizuna. Zeure etorkizuneko lanbidean izan dezakezun errealitatera asko hurbilduko zaitu: jakinen duzu nola antolatzen den, zein diren zure erantzukizunak, zein diren segurtasun arauak, zein izanen den lanaren kalitatea, etab.

Erdi Mailako Lanbide Heziketako Ziklo bat gaintzen baduzu, aukera bat baino gehiago izanen duzu:

- Lan bat bila dezakezu –zein lanbide arlotarako jaso duzun prestakuntza, hartantxe– eta lanari ekin diezaiokezu.
- Sarbide proba bat gaintitu ondoren lanbide heziketako goreneko mailara jotzea: goi maila.
- Batxilergoko ikasketetan segitzea.

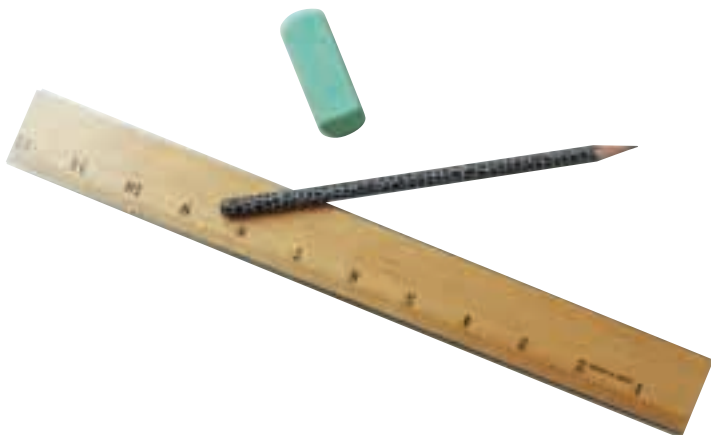
BATXILERGOA

Batxilergoa gaindituz gero, goi mailako ikasketak egiteko aukera izanen duzu, bai unibertsitatean, bai lanbide heziketan. Batxilergoko bi kurtsoak gainditu ondoren, **Batxilergoko Titulua** lortuko duzu, hau da, prestakuntza orokor eta zabala, eta, horrez gain, heldutasun maila nahikoa izanen duzu berriro ikasten segitzeko.

Batxilergoak **modalitateak** ditu eta horien barnean **ibilbideak** daude. Modalitateak hiru hauek dira:

- Arteak.
- Natur eta Osasun Zientziak.
- Giza eta Gizarte Zientziak.
- Zientzia eta Teknologia.

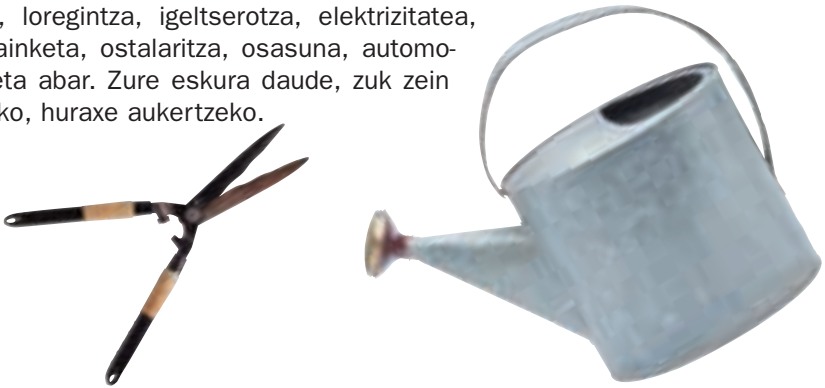
Modalitate horietako bakoitzak unibertsitateko karre-
ra multzo batean edo gehiagotan, edo Goi Mailako
Lanbide Heziketako Zikloetan du jarraipena.
Unibertsitatean sartzeko sarbide probak gainditu
beharko dituzue, baita Arte Plastikoetako eta
Diseinuko Goi Mailako Zikloetan sartzeko ere.

Bigarren Hezkuntzako Graduatutitulua lortu baduzu

LANBIDE HASTAPENEN PROGRAMAK

Programa horiek urte batekoak edo bikoak dira eta oinarrizko prestakuntza eta lanbide bati begira orientatuta jakina eskaintzen dizute. Lanbide Hastapeneko Programa hauek daukazu aukeratzeko, besteak beste, lorigintza, igeltserotza, elektrizitatea, ile-apainketa, ostalaritza, osasuna, automozioa eta abar. Zure eskura daude, zuk zein gustuko, hurreaxe aukertzeko.

Lanbide Hastapeneko Programen helburua da oinarrizko eta lanbide prestakuntza erdiestea; hori lortuz gero, hurrengo egin dezazazu:

- Lanerako hobeki prestatu izatea eta, ondorioz, lana aurkitzeko aukera gehiago izatea.
- Erdi Mailako Lanbide Heziketa Zikloetan sartzeko aukera izatea, beti ere proba erraz bat gainditu ondoren. Ziklo hori gaindituz gero, Goi Mailakoetan sar zaitezke.

Prestakuntza mota honetarako eskaintza zabala da eta Nafarroako hainbat herritako ikastetxeetan eskaintzen da. Lanbide Tailerren gaineko argibide gehiago nahi baduzu, urtero foileto berritu bat atera ohi da. Foileto horretan aukera guztien berri emateaz gain argibide interesgarriak agertzen dira. Eska ezazu bat zeure ikastetxean. duzun prestakuntza, hartantxe- eta lanari ekin diezaiokezu.

Beste ikasketa batzuk

ARAUBIDE BEREZIKO IRAKASKUNTZA

Orain arte ikasteko hiru aukera desberdin erakutsi dizkizugu: Lanbide Hastapeneko Programak, Erdi Mailako Lanbide Heziketako Zikloak eta Batxilergoa. Horiez gain, badira beste batzuk, “Araubide Berezikotzat” jo ohi direnak. Hauexek dituzu: Arteen Irakaskuntza eta Hizkuntzen Irakaskuntza.

ARTEEN IRAKASKUNTZA

Kontserbatorioetan eta berariazko dantza eskolan irakasten dira, besteak beste, musika eta dantza. Ikasketa horiek egiteko sarbide proba gainditu beharko duzu. Ikasketa horiek bukatu ondoren Erdi edo Goi Mailako lanbide titulua eskura dezakezu.

Horiez gain, Arte Plastikoetako eta Diseinuko Heziketa Zikloak ikas ditzakezu. Ikasketa horiek eta Berariazko Lanbide Heziketak dituen egitura eta titulazioa antzekoak badira ere, gaiak ez dira berdinak eta sarbide proba egin behar da horiek ikasi ahal izateko.

HIZKUNTZEN IRAKASKUNTZA

Ikasketa horiek Iruñeko eta Tuterako hizkuntza eskola ofizialetan, eta Urrutiko Hizkuntza Eskola Ofizialean egin daitezke. Ikasketa horietan parte hartzeko, 14 urte beteak beharko dituzu eta DBHko lehen zikloa bukatuta. DBHn bazaude eta hizkuntzak ikasi nahi badituzu, hortxe duzu eskura “Bigarren Hezkuntzako ikastetxeekin lankidetzan aritzeko Programa”. Horren bidez zeure ikastetxean berean ikasi eta azterketa egingen ahalko duzu, hori guztia, Urrutiko Hizkuntza Eskola Ofizialarekin koordinatuta.

Zerbitzuak eta bekak

Ikastetxeak (bakoitzak bere kokapen, tamaina eta instalazioen arabera) zerbitzu hauek eskain diezazkizuke: **jantokia, eskola garraioa, ostatua, kirol jarduerak, aisiarako jarduerak eta abar.** Zerbitzu horien gaineko argibideak Ikastetxeko Idazkaritzan eska ditzakezu.

Ez da **bekak** emateko deialdirik; hala ere, **eskolako materiala erosteko** badituzu dirulaguntzak; tramiteak zeure Ikastetxean berean egin ditzakezu.

Urterik urte beken gaineko arautegia alda daiteke; beraz, kasu eman eta galdetu zeure Ikastetxean.

Argibide gehiagorako

Araubide Orokorreko zein Araubide Bereziko irakas-kuntzaren gaineko argibide gehiago nahi baduzu, hiru aukera dituzu: lehena, irakaskuntza mota horri dagoz-kion foiletoak eskatzea; bigarrena, zeure Ikastetxeko **Orientabide Departamentuan** galdetzea eta, hiruga-rrena, **Nafarroako Gobernuko Hezkuntza eta Kultura Departamentukoekin** harremanetan jartzea (nahi baduzu, gurekin hitz egitera etor zaitezke).

Hezkuntza Departamentua
Guraso eta Ikasleentzako
Informazio eta Aholkularitza Bulegoa
Tel: 848 426 617
www.pnte.cfnavarra.es
e-mail: einforma@cfnavarra.es
e-mail: educacion.informacion.alumnos@cfnavarra.es

Argitaratzailea:

Diseinua:

Argazkiak:

Imprimatzailea:

L.G.:

Nafarroako Gobernua, Hezkuntza eta Kultura Departamentua

RBK, Diseinu eta Komunikazioa

Diario de Navarra, Photodisc

ONA Industria Gráfica

NA-1154/2006